

ULUSLARARASI POLİTİKA TEORİSİ

Kenneth N. Waltz

Columbia Üniversitesi

Saltzman Savaş ve Barış İncelemeleri Enstitüsü

Çeviren: Osman S. Binatlı

Editör: Çınar Özen

phoenix

Önsöz

Teori bilim açısından esastır ve teorilerin kökü fikirlere dayanır. Ulusal Bilim Vakfı [National Science Foundation] henüz iyi açıklanamamış bir fikir üzerine bahse girmeye hazırıldı. Aşağıdaki sayfalar Vakıf'ın bu yargısını umarım haklı çıkarır. Teoriye giden sonsuz yol boyunca bana başka kurumlar da yardımcı oldu. Son yıllarda Uluslararası İncelemeler Enstitüsü ve California Üniversitesi, Berkeley Araştırma Komitesi, daha önce Harvard Uluslararası İlişkiler Merkezi'nin yapmış olduğu gibi çalışmaların finansmanına yardımcı oldu. Guggenheim Vakfı'nın ve Dünya Politikası İnceleme Enstitüsü'nün verdikleri araştırma bursları elyazmasının bir taslağını tamamlamama ve bunun yanı sıra uluslararası-politik teorinin sorunlarını bilim felsefesindeki daha genel meselelerle ilişkilendirmeme imkân verdi. London School of Economics'in felsefe bölümü bu sonuncu amaç için çalışma şevkimi kamçılayan sıcak bir ortam sağladı.

Robert Jervis ile John Ruggie sondan bir önceki müsveddemeli eleştirel yeterleklerine aşina olmayan birini şaşırtacak bir özen ve içgörü ile okudular. Keza Robert Art ile Glenn Snyder de kimi konuları açıklığa kavuşturan yorumlar getirdiler. John Cavanagh bol miktarda ön veriyi derledi; Stephen Peterson Ek'te bulunan Tabloları düzenledi, Nadine Zelinski ise bitmez tükenmez bir ses bandı akışıyla ustaca başa çıktı. Dile getirdiğim birçok görüş ağırlıklı olarak eşimle ve Brandeis'teki, Berkeley'deki doktora öğrencilerileyle sürdürdüğüm çok sayıda tartışma sayesinde geliştirildi.

2. ve 3. Bölümülerin çoğu, bunun yanı sıra 1. ve 6. Bölümülerin bazı kısımları 1975 tarihli denememde yer almaktadır; bunlar elinizdeki kitabın ilk planının bir parçasıdır. Birçok yerde başka denemelerden ve eski bir kitaptan pasajlar kullandım. Bunlar ve diğer kaynaklar kitabın sonundaki kaynakçada yer almaktadır.

Bir teori hiçbir zaman tamamlanmadığından, elyazmasının bittiğini duyurmakta isteksizdim. Bunu şimdi, bir tamlık duygusuyla değil, ama derin bir ferahlık duygusuyla ve bana yardım eden çok sayıda kurum ve bireye derin bir minnettarlıkla yapıyorum.

*Harbourside, Maine K. N. W.
Temmuz 1978*

İçindekiler

Bölüm 1	Yasalar ve Teoriler	7
Bölüm 2	İndirgemeci Teoriler	27
Bölüm 3	Sistemik Yaklaşımlar ve Teoriler	51
Bölüm 4	İndirgemeci ve Sistemik Teoriler	77
Bölüm 5	Siyasal Yapılar	101
Bölüm 6	Anarşik Düzenler ve Güç Dengeleri	129
Bölüm 7	Yapısal Sebepler ve Ekonomik Sonuçlar	163
Bölüm 8	Yapısal Sebepler ve Askeri Sonuçlar	201
Bölüm 9	Uluslararası İlişkilerin Yönetimi	243
Ek.....		265
Kaynakça		277
Dizin.....		293

1

Yasalar ve Teoriler

Bu kitabı üç hedef güderek yazıyorum: Birincisi, uluslararası politika teorilerini ve konuya ilişkin, kuramsal bakımdan belli bir öneme sahip olma iddiasındaki yaklaşımları incelemek; ikincisi, mevcut teorilerin kusurlarını gideren bir uluslararası politika teorisi inşa etmek; üçüncüsü, inşa edilen teorinin bazı uygulamalarını incelemek. Bu görevlerin yapılması için gereken ön hazırlık bu teorilerin hangileri olduğunu söylemek ve bunları sınamanın gerekliliklerini belirlemektir.

I

Uluslararası politika araştırmacıları “teori” terimini serbestçe kullanırlar; genellikle salt betimlemeden ayrılan herhangi bir çalışmayı kapsamak için, nadiren de yalnızca bilim felsefesi standartlarını karşılayan çalışmayı adlandırmak için. İzlemeyi amaçladığım hedefler anahtar *teori* ve *yasa* terimlerinin tanımlarının özenle seçilmesini gerektirir. Teorinin iki tanımı kabul edilmek için yarışken, yasanın basit bir tanımı yaygın kabul görür. Yasalar değişkenler arasında ilişkiler kurar, değişkenler ise farklı değerler alması mümkün kavramlardır. *a*'nın bir ya da birden fazla bağımsız değişkeni, *b*'nin ise bağımlı değişkeni temsil ettiği ilişkide eğer *a* olursa sonuç *b* olur: Biçimsel olarak, bir yasanın önermesi budur. Eğer *a* ile *b* arasındaki ilişki değişmez ise, yasa mutlaktır. Eğer ilişki değişmez olmasa da büyük ölçüde sabitse yasa şu anlama gelecektir: Eğer *a* olursa, *x* olasılığıyla *b* olur. Bir yasa sadece bulunmuş olan bir ilişkiye değil, tekrar tekrar bulunan bir ilişkiye dayanır. Tekrarlanma şayet gelecekte *a*'yı bulursam, belirlenen olasılıkla aynı zamanda *b*'yi de bulacağım beklenisini doğurur. Doğa bilimlerinde olasılıksal yasalar bile güclü bir zorunluluk

isnadı içerir. Sosyal bilimlerde belirli bir gelire sahip kişilerin belli bir olasılıkla Demokratlara oy vereceğini söylemek yasa benzeri bir önerme yapmaktadır. Benzeri sözcüğü daha az bir zorunluluk duygusunu ima eder. Yine de, ilişki gelecekte kıyaslanabilir olasılıkla geçerli olacağı beklenisi yüksek olacak şekilde geçmişte o kadar sık ve o denli güvenilir biçimde bulunmuş olmadıkça önerme hiçbir şekilde bir yasaya benzer olmayacağından*: Bir tanımına göre, teoriler belli bir davranışa veya fenomene ilişkin yasa derlemeleri ya da kümeleridir. Gelire ek olarak, mesela, bir yandan seçmenlerin eğitimi, dinleri, ebeveynlerinin siyasi bağlılıklarını ile diğer yandan oy kullanma tarzları arasında bağlaşım kurulabilir. Eğer böylece kurulan olasılıksal yasalar birlikte alınırsa, seçmenlerin karakteristikleri (bağımsız değişkenler) ile parti seçimi (bağımlı değişken) arasında daha yüksek bağlaşım lara ulaşılmış olur. Öyleyse teoriler yasalardan daha karmaşıktır, fakat yalnızca nicel bakımdan. Yasalarla teoriler arasında hiç tür farklılığı görünmez.

Teorinin bu ilk tanımı teoriyi özenle doğrulanmış, birbirileyle bağlantılı hipotezler derleyerek "kuracak" olan o çok sayıda sosyal bilimcinin özlemini destekler. Aşağıdaki öykü çoğu siyaset bilimcinin teori konusunda nasıl düşündüğünü göstermektedir:

Homer Truva'nın duvarlarını sekiz ayak kalınlığında tasvir eder. Eğer Homer'in bildirimini doğruysa, o zaman birinin binyil sonra özenli bir kazıyla o duvarları bulabilmesi gerekecektir. Bu düşünce Heinrich Schliemann'ın aklına henüz bir çocukken gelmiş, yetişkin bir adam olduğunda da teoriyi ampirik sinamaya tabi tutmuştur. Karl Deutsch öyküyü yeni tarz teorilerin nasıl sınındığının bir örneği olarak kullanır (1966, s.168-69). Bir teori sanıta doğar ve sanıt doğrulandığı takdirde geçerli olur. Deutsch basit eğer-o zaman türü teorileri "sonradan bir büyük teorinin bir parçası hâline gele"bilecek "özel teoriler" olarak görür. Ardından başka örnekler verir ve böyleselike "bir evet-ya da-hayır sorusundan bir ne-kadar sorusuna" kayar. Belli bir sonuca "farklı değişkenlerin" ne kadar katkıda bulunduğu ortaya çıkarmamız gerekecektir (1966, s. 219-21).

Bu tür bir düşünme kalibinde, muhtemelen ne yararlıdır, ne değildir? Yüksek bile olsa bir bağlaşım katsayısının bir nedensel ilişkinin var olduğu-

* Dikkatli olmak gereklidir. Yukarıdaki önerme ancak birçok farklı yolla doğrulanabilirse yasa benzeridir. Örneğin, karşı olgusal koşulların bu şekilde yerine getirilmesi gerekecektir: b kişi muhtemelen Cumhuriyetçiler gelir kategorisindedir; eğer b 'nin geliri belli bir düzeye düşürülmüş olsaydı, büyük olasılıkla bir Demokrat olacaktı. Daha kesin olarak, yasa benzeri önerme şu beklenileri oluşturur: Eğer b x olasılığıyla bir C , a da y olasılığıyla bir D ise, o zaman eğer b a olursa, böylece y olasılığıyla bir D olur.

nu söylemeyi gerektirdiğini herkes bilir. Bununla birlikte, katsayının karesini almak teknik olarak değişkenin belli bir yüzdesini açıkladığımızı söylememize izin verir. O zaman gerçek bir nedensel bağlantının saptandığına ve ölçüldüğüne inanmak, bir bağımsız değişkenle bir bağımlı değişken arasındaki ilişkinin kurulduğunu düşünmek ve yalnızca bir kâğıt parçası üzerindeki noktalar ve bu noktalardan geçen bağlanım doğrusu hakkında bir şeyler söylemiş olduğunu unutmak kolaydır. Bağlılaşım sahte midir? Bu, doğru soruyu, bu soruyu tam sormadan önerir. Bağlılaşım ne sahte ne de hakikidir; bunlar kişinin basit matematik işlemler yaparak elde ettiği sayılardan ibarettir. Bir bağlılaşım ne sahte ne de hakikidir, ama bizim bu bağlılaşımından çıkarım yaptığımız ilişki sahte ya da hakiki olabilir. Birisinin, örneğin, bir arabaya aktarılan itme miktarı ile arabanın hareketinin miktarı arasındaki ilişkiyi özenle kurarak bir yasa ileri süրdüğünü varsayıyalım. Kurulmuş olan ilişki, eğer koşullar sabit tutulmuşsa ve ölçme özenliyse, sadece bir gözlem olgusu, daima geçerli kalan bir yasadır. Gelgelelim, bu itme ve hareket ilişkisi için sunulan *açıklama* Aristo'ya ya da Galileo'ya ya da Newton'a başvurmamıza bağlı olarak kökten biçimde farklı olur. Bir sayının bir bağlantı elde edildiğini gösterdiğinin eleştirisiz kabulü sakınılması gereken ilk tehlikedir. Bunu yapmak oldukça kolaydır. Bir sonraki problem daha önemlidir ve çözülmesi daha zordur.

Bir bağlılığın güvenilir biçimde geçerli bir bağlantıya işaret ettiğine kendimizi inandırmış olsak bile, yine de bu bağlantıyı izah etmek anlamında açıklamamış oluruz. Bunu Aristo fiziğinin itme ile hareket arasındaki ilişkiyi açıkladığı tarzda – ve yalnızca bu tarzda – açıklamış oluruz. Pratik bir bakış açısından itme ile hareket arasındaki yüksek bağlılığının bilgisi çok yararlıdır. Bu betimleyici bilgi hareketin ilkeleri hakkında ipuçları önerebilir. Bu kolaylıkla büyük yanılgilara yol açabilir ki gerçekten de öyle olduğu ortaya çıkmıştır. Sayılar dünyada ne olup bittiğini betimleyebilir. Gelgelelim bir betimlemeyi sayılarla ne kadar sağlam biçimde saptamış olursak olalım, neyi betimlememiş olduğumuzu hâlâ açıklamamış oluruz. İstatistikler herhangi bir şeyin nasıl işlediğini ya da birbirine nasıl bağlandığını göstermez. İstatistikler sadece sayısal formda betimlemelerdir. Biçim iktisatlıdır zira istatistikler bir evreni, içinden aldıkları örneklemeleri işleyerek betimler. İstatistikler bazıları diğerlerinin önemini doğrulamakta kullanılabilecek olan başarılmasının mümkün dâhice işlemlerin çeşitliliği nedeniyle yararlıdır. Bununla birlikte sonuçta, dünyanın bir parçasının sadece bir betimlemesi elde edilir, açıklanması sağlanmaz. İstatistiksel işlemler betimleme ile açıklama arasındaki farkı gideremez. Karl Deutsch bize "bir önermeyi olasılık cinsinden ifade ya da yeniden ifade etme-

Kaynakça

- ALLISON, GRAHAM T. (1971). *Essence of Decision*. Boston: Little, Brown.
- ____ and MORTON HALPERIN (Spring 1972). "Bureaucratic politics: a paradigm and some policy implications." *World Politics*, vol. 24.
- ANDRADE, E. N. de C. (1957). *An Approach to Modern Physics*. New York: Doubleday.
- ANGELL, NORMAN (1913). *The Great Illusion*, 4th rev. and enlarged ed. New York: Putnam's.
- ANGYAL, ANDRAS (January 1939). "The structure of wholes." *Philosophy of Science*, vol. 6.
- ARON, RAYMOND (1962). *Peace and War: A Theory of International Relations*. Translated by Richard Howard and Annette Baker Fox. Garden City: Doubleday, 1966.
- ____ (1967). "What is a theory of international relations?" *Journal of International Affairs*, vol. 21.
- ____ (1970). "Theory and theories in international relations: a conceptual analysis." In Norman D. Palmer (ed.), *A Design for International Relations Research*, monograph 10. Philadelphia: American Academy of Political and Social Science.
- ART, ROBERT J. (1973). "The influence of foreign policy on seapower: new weapons and Weltpolitik in Wilhelminian Germany." *Sage Professional Paper in International Studies*, vol. 2. Beverly Hills: Sage Publications.
- ____ and KENNETH N. WALTZ (1971). "Technology, strategy, and the uses of force." In Art and Waltz (eds.). *The Use of Force*. Boston: Little, Brown.
- ASHBY, W. ROSS (1956). *An Introduction to Cybernetics*. London: Chapman and Hall, 1964.
- BAIN, JOE S. (1956). *Barriers to New Competition*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- BALES, ROBERT F., and EDGAR F. BORGATTA (1953). "Size of group as a factor in the interaction profile." In A. Paul Hare, Edgar F. Borgatta, and Robert F. Bales (eds.), *Small Groups: Studies in Social Interaction*. New York: Knopf, 1965.
- BARAN, PAUL A., and PAUL M. SWEEZY (1966). *Monopoly Capital. An Essay on the American Economic and Social Order*. New York: Monthly Review Press.
- BARNARD, CHESTER I. (1944). "On planning for world government." In Barnard (ed.). *Organization and Management*. Cambridge: Harvard University Press, 1948.
- BARNET, RICHARD .. and R. E. MULLER (1974). *Global Reach*. New York: Simon and Schuster.
- BASIUK, VICTOR (n.d.). "Technology, Western Europe's alternative futures, and American policy." New York: Institute of War and Peace Studies, Columbia University.

- BAUMOL, WILLIAM J. (1952). *Welfare Economics and the Theory of the State*. London: Longmans, Green.
- BEAUFRE, ANDRE (1965). "Nuclear deterrence and world strategy." In Karl H. Cerny and Henry W. Briefs (eds.), *NA TO in Quest of Cohesion*. New York: Praeger.
- BERGLUND, ABRAHAM (1907). *The United States Steel Corporation*. New York: Columbia University Press.
- BERGSTEN, C. FRED, and WILLIAM R. CLINE (May 1976). "Increasing international economic interdependence: the implications for research." *American Economic Review*, vol. 66.
- BERTALANFFY, LUDWIG VON (1968). *General Systems Theory*. New York: Braziller.
- BLAINCY, GEOFFREY (1970). *The Causes of War*. London: Macmillan.
- BLOOMFIELD, ARTHUR I. (1968). "Patterns of fluctuation in international investment before 1914." Princeton Studies in International Finance, no. 21: Department of Economics.
- BOLTZMAN, LUDWIG (1905). "Theories as representations." Excerpt translated by Rudolf Weingartner. In Arthur Danto and Sidney Morgenbesser (eds.). *Philosophy of Science*. Cleveland: World, Meridian Books, 1960.
- BOULDING, KENNETH E., and TAPAN MUKERJEE (1971). "Unprofitable empire; Britain in India, 1800-1967: a critique of the Hobson-Lenin thesis on imperialism." *Peace Research Society Papers*, vol. 16.
- BRENNAN, DONALD G. (Spring 1977). 'The Soviet military build-up and its implications for the negotiations on strategic arms limitations.' *Orbis*, vol. 21.
- BREZHNEV, L. I. (October 5, 1976). "Brezhnev gives interview on French TV." In *The Current Digest of the Soviet Press*, vol. 28. Columbus: Ohio State University, November 3, 1976.
- BRIGGS, ASA (1968). 'The world economy: interdependence and planning.' In C. L. Mowat (ed.). *The New Cambridge Modern History*, vol. 12. Cambridge: Cambridge University Press.
- British Petroleum Company Ltd. (various years). *B.P. Statistical Review of the World Oil Industry*. London: Britannic House.
- BROOKE, EDWARD (March 23, 1967). "Report on Vietnam and Asia." *Congressional Record*- Washington, D.C.: GPO.
- BROWN, MICHAEL BARRATT (1970). *After Imperialism*, rev. ed. New York: Humanities Press.
- BUCHANAN, JAMES M., and GORDON TULLOCK (1962). *The Calculus of Consent*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- BUCKLEY, WALTER (ed.) (1968). *Modern Systems Research for the Behavioral Scientist, A Sourcebook*. Chicago: Aldine.
- BUKHARIN, NIKOLAI (1917). *Imperialism and World Economy*. Translator unnamed, 1929. New York: Monthly Review Press, 1973.
- BURNS, ARTHUR ROBERT (1936). *The Decline of Competition*. New York: McGraw-Hill.
- BURT, RICHARD (1976). *New Weapons Technologies: Debate and Directions*. London: Adelphi Papers, no. 126.
- CARR, EDWARD HALLET (1946). *The Twenty Years' Crisis: 1919-1939*, 2nd. ed. New York: Harper and Row, 1964.

- CHAMBERLIN, E. H. (1936). *The Theory of Monopolistic Competition, a Re-orientation of the Theory of Value*. Cambridge: Harvard University Press.
- CHOU EN-LAI (September 1, 1973). "Excerpts from Chou's report to the 10th Congress of the Chinese Communist Party." *New York Times*.
- CHURCHILL, WINSTON S. (1950). *The Grand Alliance*. Boston: Houghton Mifflin.
- CIEP: Council on International Economic Policy (December 1974). *Special Report: Critical Imported Materials*. Washington, D.C.: GPO.
- _____(March 1976). *International Economic Report of the President*. Washington, D.C.: GPO.
- _____(January 1977). *International Economic Report of the President*. Washington, D.C.: GPO.
- CLIFFORD, CLARK (September 1946). "American relations with the Soviet Union." In Arthur Krock, *Memoirs*. New York: Funk and Wagnalls, 1968.
- COLLINS, JOSEPH (September 10, 1977). "Britain is awarded Ford engine plant in stiff competition." *New York Times*.
- CONANT, JAMES B. (1947). *On Understanding Science*. New Haven: Yale University Press.
- _____(1952). *Modern Science and Modern Man*. New York: Columbia University Press.
- COOPER, RICHARD N. (1968). *The Economics of Interdependence*. New York: McGraw-Hill.
- _____(January 1972). "Economic interdependence and foreign policy in the seventies." *World Politics*, vol. 24.
- CRITTENDEN, ANN (December 31, 1976). "U.S. seen safe from supply cuts of major minerals." *International Herald Tribune*.
- CROSSMAN, RICHARD (1977). *The Diaries of a Cabinet Minister*, vol. 3: *Secretary of State for Social Services, 1968-70*. London: Hamish Hamilton and Jonathan Cape.
- DAHL, ROBERT A. (July 1957). 'The concept of power.' *Behavioral Science*, vol. 2.
- DE GAULLE, CHARLES (January 14, 1963). "Seventh press conference held by General de Gaulle as President of the French Republic in Paris at the Elysee Palace." *Major Addresses, Statements and Press Conferences: May 19, 1958—January 31, 1964*. New York: Service de Presse et d'information, Ambassade de France.
- DE TOCQUEVILLE, ALEXIS (1840). *Democracy in America*. Edited by J. P. Mayer and Max Lerner and translated by George Lawrence. New York: Harper and Row, 1966.
- DEUTSCH, KARL W. (1966). "Recent trends in research methods in political science." In James C. Charlesworth (ed.), *A Design for Political Science: Scope, Objectives, and Methods*, monograph 10. Philadelphia: American Academy of Political and Social Science.
- _____, and J. DAVID SINGER (April 1964). "Multipolar power systems and international stability." *World Politics*, vol. 16.
- DIESING, PAUL (1962). *Reason in Society*. Urbana: University of Illinois Press.
- DISRAELI, Earl of Beaconsfield (1880). *Endymion*. London: Longmans, Green.
- DJILAS, MILOVAN (1962). *Conversations with Stalin*. Translated by Michael B. Petrovich. New York: Harcourt, Brace and World.
- DOWNS, ANTHONY (1967). *Inside Bureaucracy*. Boston: Little, Brown.

- DOWTY, ALAN (1969). "Conflict in war potential politics: an approach to historical macroanalysis." *Peace Research Society Papers*, vol. 13.
- DUNCAN, OTIS D., and LEO F. SCHNORE (September 1959). "Cultural, behavioral, and ecological perspectives in the study of social organization." *Journal of American Sociology*, vol. 65.
- DUPREE, WALTER G., and JAMES A. WEST (1972). *United States Energy Through the Year 2000*. US Department of the Interior, Washington, D.C.: GPO.
- DURKHEIM, EMILE (1893). *The Division of Labor in Society*. Translated by George Simpson, 1933. New York: Free Press, 1964. *The Economist* (August 13, 1977). "Business brief: imitating IBM."
- EMMANUEL, ARGHIRI (1972). *Unequal Exchange: A Study of the Imperialism of Trade*. Translated by Brian Pearce. New York: Monthly Review Press.
- FEIS, HERBERT (1930). *Europe, the World's Banker, 1870-1914*. New York: August M. Kelly, 1964.
- FELLNER, WILLIAM (1949). *Competition among the Few*. New York: Knopf.
- FINNEY, JOHN W. (January 18, 1976). "Dreadnought or dinosaur." *New York Times Magazine*.
- _____ (November 28, 1976). "Strategic stockpile: for whose security." *New York Times*.
- FOLLETT, MARY PARKER (1941). *Dynamic Administration; the Collected Papers of Mary Parker Follett*. Edited by H. C. Metcalf and L. Urwick. Bath, England: Management Publications Trust.
- FORD, GERALD R. (January 16, 1975). "State of the union message to Congress." *New York Times*.
- FORTES, MEYER (1949). "Time and social structure: an Ashanti case study." In Fortes (ed.), *Social Structure: Studies Presented to A. R. Radcliffe-Brown*. Oxford: Clarendon Press.
- FOSTER, WILLIAM C. (July 1965). "Arms control and disarmament." *Foreign Affairs*, vol. 43.
- FOX, WILLIAM T. R. (1959). "The uses of international relations theory." In Fox (ed.), *Theoretical Aspects of International Relations*. Notre Dame: University of Notre Dame Press.
- FRANKE, WINFRIED (1968). "The Italian city-state system as an international system." In Morton A. Kaplan (ed.), *New Approaches to International Relations*. New York St. Martin's.
- FULBRIGHT, J. WILLIAM (1966). *The Arrogance of Power*. New York: Random House.
- GAITSKELL, HUGH (March 1, 1960). House of Commons, *Parliamentary Debates*, vol. 618. London: HMSO.
- GALLAGHER, JOHN, and RONALD ROBINSON (August 1953). "The imperialism of free trade." *Economic History Review*, 2nd series, vol. 6.
- GALTUNG, JOHAN (1971). "A structural theory of imperialism." *Journal of Peace Research*, vol. 8.
- GAMBETTA, LEON (June 26, 1871). "France after the German conquest,-" from the speech at Bordeaux. In *The World's Best Orations*, vol. 6. Edited by David J. Brewer. St. Louis: Fred P. Kaiser, 1899.

- GILPIN, ROBERT (1975). *U.S. Power and the Multinational Corporation*. New York: Basic Books.
- GISCARD D'ESTAING, VALERY (June 1, 1976). "France's defense policy." New York: Service de Presse et d'information, Ambassade de France.
- GOODWIN, GEOFFREY L. (1976). "International institutions and the limits of interdependence." In Avi Shlaim (ed.). *International Organisations in World Politics: Yearbook, 1975*. London: Croom Helm.
- GREENE, MURRAY (1952). "Schumpeter's imperialism—a critical note." In Harrison M. Wright (ed.), *The "New Imperialism"*. Boston: Heath, 1961.
- GREGOR, JAMES (June 1968). "Political science and the uses of functional analysis." *American Political Science Review*, vol. 62.
- GRUNDY, KENNETH W. (April 1963). "Nkrumah's theory of underdevelopment, an analysis of recurrent themes." *World Politics*, vol. 15.
- HAAS, ERNST B. (July 1953). "The balance of power: prescription, concept, or propaganda?" *World Politics*, vol. 5.
- HALLE, LOUIS J. (1955). *Civilization and Foreign Policy*. New York: Harper.
- HALPERIN, MORTON (1974). *Bureaucratic Politics and Foreign Policy*. Washington: Brookings..
- HAMILTON, ALEXANDER; JOHN JAY; and JAMES MADISON (1787-1788). *The Federalist*. New York: Modern Library, Random House, n.d.
- HARRIS, ERROL E. (1970). *Hypothesis and Perception*. London: Allen and Unwin.
- HEISENBERG, WERNER (1971). *Physics and Beyond*. Translated by Arnold J. Pomerans. New York: Harper and Row.
- HERTZ, HEINRICH (1894). *The Principles of Mechanics*. Translated by D. E. Jones and J. T. Walley, 1899. Introduction reprinted in Arthur Danto and Sidney Morgenbesser (eds.). *Philosophy of Science*. Cleveland: World Meridian Books, 1970.
- HERZ, JOHN H. (January 1950). "Idealist internationalism and the security dilemma." *World Politics*, vol. 2.
- _____(1959). *International Politics in the Atomic Age*. New York: Columbia University.
- HESSLER, ELLYN (forthcoming). Ph.D. dissertation. Waltham, Mass.: Brandeis University.
- HOBBES, THOMAS (1651). *Leviathan*. Edited by Michael Oakeshott. Oxford: Basil Blackwell, n.d.
- HOBSON, J. A. (1902). *Imperialism: A Study*. London: Allen and Unwin, 1938.
- HOFFMANN, STANLEY (April 1959). "International relations: the long road to theory." *World Politics*, vol.11.
- _____(1961). "International systems and international law." In Hoffmann, *The State of War: Essays on the Theory and Practice of International Politics*. New York: Praeger, 1965.
- _____(1963a). "Minerve et Janus." In Hoffmann, *The State of War*. New York: Praeger.
- _____(1963b). "Rousseau on war and peace." In Hoffmann, *The State of War*.
- _____(January 30,1964). "Cursing de Gaulle is not a policy." *The Reporter*, vol. 30.
- _____(Fall 1964). "Europe's identity crisis: between the past and America." *Daedalus*, vol. 93.
- _____(1968). *Gulliver's Troubles*. New York: McGraw-Hill.

- _____(March 6 and 7, 1972). "Over there, part I and part II." *New York Times*.
- _____(January 11, 1976). "Groping toward a new world order." *New York Times*.
- HOLMES, JOHN W. (Spring 1969). "The American problem." *International Journal*, vol. 24.
- HOSOYA, CHIHIRO (April 1974). "Characteristics of the foreign policy decision-making system in Japan." *World Politics*, vol. 26.
- HUME, DAVID (1741). "Of the first principles of government." In Henry D. Aiken (ed.), *Hume's Moral and Political Philosophy*. New York: Hafner, 1948.
- _____(1742). "Of the balance of power." In Charles W. Hendel (ed.), *David Hume's Political Essays*. Indianapolis: Bobbs-Merrill, 1953.
- HUNTINGTON, SAMUEL P. (1962). "Patterns of violence in world politics." In Huntington (ed.). *Changing Patterns of Military Politics*. New York: Free Press.
- HYMER, STEPHEN (May 1970). "The efficiency (contradictions) of multinational corporations." *American Economic Review*, vol. 60.
- IMLAH, A. H. (1958). *Economic Elements in the Pax Britannica*. Cambridge: Harvard University Press.
- International Herald Tribune* (May 1977). "The outlook for France."
- International Monetary Fund, Bureau of Statistics (various years). *Direction of Trade*. New York.
- ISAAK, ALAN C. (1969). *Scope and Methods of Political Science*. Homewood, Ill.: Dorsey.
- JAEGER, WERNER (1939). *Paideia: The Ideals of Greek Culture*, vol. 1. Translated from the second German edition by Gilbert Highet. New York: Oxford University Press.
- JERVIS, ROBERT (1976). *Perception and Misperception in International Politics*. Princeton: Princeton University Press.
- _____(January 1978). "Cooperation under the security dilemma." *World Politics*, vol. 30.
- JOHNSON, CHALMERS A. (1966). *Revolutionary Change*. Boston: Little, Brown.
- JOHNSON, LYNDON BAINES (June 4, 1964). "Excerpts from speech to Coast Guard." *New York Times*.
- _____(May 5, 1965). "Text of President's message on funds for Vietnam." *New York Times*.
- KAHN, ALFRED E. (1966). "The tyranny of small decisions: market failures, imperfections, and the limits of econometrics." In Bruce M. Russett (ed.), *Economic Theories of International Relations*. Chicago: Markham, 1968.
- KAPLAN, MORTON A. (1957). *System and Process in International Politics*. New York: Wiley, 1964.
- _____(October 1966). "The new great debate: traditionalism vs. science in international relations." *World Politics*, vol. 19.
- _____(1969). *Macropolitics: Selected Essays on the Philosophy and Science of Politics*. Chicago: Aldine.
- KATONA, GEORGE (September 1953). "Rational behavior and economic behavior." *Psychological Review*, vol. 60.
- KATZENSTEIN, PETER J. (Autumn 1975). "International interdependence: some long-term trends and recent changes." *International Organization*, vol. 29.

- KEEFE, EUGENE K. *et al* (1971). *Area Handbook for the Soviet Union*. Washington, D.C.:GPO.
- KENNEDY, JOHN F. (July 23, 1962). "The goal of an Atlantic partnership: address by President Kennedy." *Department of State Bulletin*, vol. 42.
- KEYNES, JOHN MAYNARD (1920). *The Economic Consequences of the Peace*. New York: Harcourt, Brace and Howe.
- _____(September 1, 1926). "The end of laissez-faire—II." *New Republic*, vol. 48.
- _____(n.d.). *The General Theory of Employment, Interest, and Money*. New York: Harcourt, Brace.
- KINDLEBERGER, CHARLES P. (1969). *American Business Abroad*. New Haven: Yale University Press.
- KISSINGER, HENRY A. (1957). *Nuclear Weapons and Foreign Policy*. New York: Harper.
- _____(1964). *A World Restored*. New York: Grosset and Dunlap.
- _____(1965). *The Troubled Partnership*. New York: McGraw-Hill.
- _____(Summer 1968). "The white revolutionary: reflections on Bismarck." *Daedalus*, vol. 97.
- _____(April 24, 1973). 'Text of Kissinger's talk at A.P. meeting here on U.S. relations with Europe." *New York Times*.
- _____(October 10, 1973). "At Pacem in Terris conference." *News Release*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- _____(April 20, 1974). "Good partner policy for Americas described by Secretary Kissinger." *News Release*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- _____(October 13, 1974). "Interview by James Reston of the *New York Times*." *The Secretary of State*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- _____(January 13, 1975). "Kissinger on oil, food, and trade." *Business Week*.
- _____(January 16, 1975). "Interview: for Bill Moyers' Journal." *The Secretary of State*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- _____(January 24, 1975). "A new national partnership." *The Secretary of State*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- _____(September 13, 1975). "Secretary Henry A. Kissinger interviewed by William F. Buckley, Jr." *The Secretary of State*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- _____(December 23, 1975). "Major topics: Angola and detente." *The Secretary of State*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- _____(September 30, 1976). "Toward a new understanding of community." *The Secretary of State*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- _____(January 10, 1977). "Laying the foundations of a long-term policy." *The Secretary of State*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- KNIGHT, FRANK HYNEMAN (1936). *The Ethics of Competition and Other Essays*. London: Allen and Unwin.
- KNORR, KLAUS (1966). *On the Uses of Military Power in the Nuclear Age*. Princeton: Princeton University Press.
- KOESTLER, ARTHUR (1971). "Beyond atomism and holism—the concept of the holon." In Koestler and J. R. Smythies (eds.), *Beyond Reductionism*. Boston: Beacon.
- KUCY2NSKI, ROBERT R. (1969). *The Measurement of Population Growth: Methods and Results*. New York: Gordon Breach.

- KUHN, THOMAS (1970). "Reflections on my critics." In Imre Lakatos and Alan Musgrave (eds.). *Criticism and the Growth of Knowledge*. Cambridge: Cambridge University Press.
- KUZNETS, SIMON (Winter 1951). 'The state as a unit in study of economic growth.' *Journal of Economic History*, vol. 11.
- _____(1966). *Modern Economic Growth*. New Haven: Yale University Press.
- _____(January 1967). "Quantitative aspects of the economic growth of nations: paper X." *Economic Development and Cultural Change*, vol. 15.
- LAKATOS, IMRE (1970). "Falsification and the methodology of scientific research programs." In Imre Lakatos and Alan Musgrave (eds.). *Criticism and the Growth of Knowledge*. Cambridge: Cambridge University Press.
- LANDAU, MARTIN (1972). *Political Theory and Political Science*. New York: Macmillan.
- LANGER, WILLIAM L. (1950). *European Alliances and Alignments, 1871-1890*, 2nd ed. New York: Random House.
- LASKI, HAROLD J. (1933). "The economic foundations of peace." In Leonard Woolf (ed.). *The Intelligent Man's Way to Prevent War*. London: Victor Gollancz.
- LEBER, GEORG (February 27, 1973). "Retain balance of power although at lower profile." *The Bulletin*, vol. 23. Bonn: Press and Information Office, Government of the Federal Republic of Germany.
- LE BON, GUSTAVE (1896). *The Crowd*. Translator unnamed. London: T. Fisher Unwin.
- LENIN, V. I. (1916). *Imperialism, the Highest Stage of Capitalism*. Translator unnamed. New York: International Publishers, 1939.
- LEVI-STRAUSS, CLAUDE (1963). *Structural Anthropology*. Translated by Claire Jacobson and Brooke Grundfest Schoepf. New York: Basic Books.
- LEVY, MARION J. (1966). *Modernization and the Structure of Societies*, vol. 2. Princeton: Princeton University Press.
- LICKLIDER, ROY E. (Winter 1976-77). "Soviet control of eastern Europe: morality versus American national interests." *Political Science Quarterly*, vol. 91.
- LIEBER, ROBERT J. (1972). *Theory and World Politics*. Cambridge, Mass.: Winthrop.
- LIPPmann, WALTER (April 1950). "Break-up of the two power world." *Atlantic Monthly*, vol. 85.
- _____(December 5, 1963). "NATO crisis—and solution: don't blame De Gaulle." *Boston Globe*.
- LIST, FRIEDRICH (1844). *The National System of Political Economy*. Translated by Sampson S. Lloyd. London: Longmans, Green, 1916.
- LIVERNASH, E. R. (1963). "The relation of power to the structure and process of collective bargaining." In Bruce M. Russett (ed.). *Economic Theories of International Politics*. Chicago: Markham, 1968.
- MAGDOFF, HARRY (1969). *The Age of Imperialism*. New York: Monthly Review Press.
- _____(September/October 1970) 'The logic of imperialism.' *Social Policy*, vol. 1.
- MANNING, C. A. W. (1962). *The Nature of International Society*. New York: Wiley.
- MAO TSE-TUNG (January 1930). "A single spark can start a prairie fire." In *Mao Tse Tung: Selected Works*, vol. 1. Translator unnamed. New York: International Publishers, 1954.

- _____(1936). "Strategic problems of China's revolutionary war." In *Selected Works*, vol. 1. New York: International Publishers, 1954.
- _____(1939). "The Chinese Revolution and the Chinese Communist Party." In *Selected Works*, vol. 3. New York: International Publishers, 1954.
- MARCH, J. G., and H. A. SIMON (1958). *Organizations*. New York: Wiley.
- MARTINEAU, HARRIET (1853). *The Positive Philosophy of Auguste Comte: Freely Translated and Condensed*, 3rd ed., vol. 2. London: Kegan Paul, Trench, Trubner, 1893.
- MARX, KARL, and FREDERICK ENGELS (1848). *Communist Manifesto*. Translator unnamed. Chicago: Charles H. Kerr, 1946.
- McCLELLAND, CHARLES A. (1970). "Conceptualization, not theory." In Norman D. Palmer (ed.), *A Design for International Relations Research*, monograph 10. Philadelphia: American Academy of Political and Social Science.
- McKENZIE, R. D. (July 1927). "The concept of dominance and world-organization." *American Journal of Sociology*, vol. 33.
- MEINECKE, FRIEDRICH (1924). *Machiavellism*. Translated by Douglas Scott. London: Routledge and Kegan Paul, 1957.
- MIDDLETON, DREW (September 13, 1976). "Growing use of electronic warfare is becoming a source of major concern for wbrld's military powers." *New York Times*.
- MITCHELL, B. R. (1975). *European Historical Statistics, 1750-1970*. New York: Columbia University Press.
- MOORE, BARRINGTON, JR. (1950). *Soviet Politics: The Dilemma of Power*. Cambridge: Harvard University Press.
- MORGENTHAU, HANS J. (1970a). "International relations: quantitative and qualitative approaches." In Norman D. Palmer (ed.), *A Design for International Relations Research*, monograph 10. Philadelphia: American Academy of Political and Social Science.
- _____(1970b). *Truth and Power*. New York: Praeger.
- _____(1973). *Politics Among Nations*, 5th ed. New York: Knopf.
- _____(March 28, 1974). "Detente: the balance sheet." *New York Times*.
- NADEL, S. F. (1957). *The Theory of Social Structure*. Glencoe, 111.: Free Press.
- NAGEL, ERNEST (1956). *Logic Without Metaphysics*. Glencoe, 111.: Free Press.
- _____(1961). *The Structure of Science*. New York: Harcourt, Brace and World.
- NAU, HENRY R. (Winter 1974-75). "U.S. foreign policy in the energy crisis." *Atlantic Community Quarterly*, vol. 12.
- NEWHOUSE, JOHN, et al. (1971). *U.S. Troops in Europe*. Washington, D.C.: Brook-ings. *New York Times* (December 5, 1977). "More boycott insurance, not less." *Newsweek* (March 25, 1974). "Oil embargo: the Arab's compromise."
- NICOLSON, NIGEL (ed.) (1966). *Harold Nicobon: Diaries and Letters, 1930-1939*. London: Collins.
- NIXON, RICHARD M. (July 6, 1971). "Presidents remarks to news media executives." *Weekly Compilation of Presidential Documents*, July 12, 1971.
- _____(August 5, 1971). "Transcript of the President's news conference on foreign and domestic matters." *New York Times*.
- NOLTING, LOUVAN E. (September 1976). "The 1968 reform of scientific research, development, and innovation in the U.S.S.R." *Foreign Economic Report*, no. 11. US

- Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis, Washington, D.C.: GPO.
- NYE, JOSEPH S., JR. (June 30, 1977). "Time to plan: the international search for safe-guardable nuclear power." *The Department of State*. Bureau of Public Affairs: Department of State.
- O'CONNOR, JAMES (1970). "The meaning of economic imperialism." In Robert I. Rhodes (ed.), *Imperialism and Under development, a Reader*. New York: Monthly Review Press.
- OECD: Organization for European Cooperation and Development (various years). *Economic Surveys*. Paris.
- _____(1976). *Main Economic Indicators: Historical Statistics 1960-1975*. Paris.
- OLSON, MANCUR, JR. (1965). *The Logic of Collective Action*. Cambridge: Harvard University Press.
- ORGANSKI, A. F. K. (1968). *World Politics*, 2nd eel. New York: Knopf.
- OSGOOD, ROBERT E., and ROBERT W. TUCKER (1967). *Force, Order, and Justice*. Baltimore: Johns Hopkins Press.
- PANTIN, C. F. A. (1968). *The Relations between the Sciences*. Cambridge: Cambridge University Press.
- PARK, ROBERT E. (1941). "The social function of war." In Leon Bramson and George W. Goethals (eds.). *War*. New York: Basic Books, 1964.
- PEPPER, STEPHEN C. (1942). *World Hypotheses*. Berkeley: University of California Press.
- PLATT, JOHN RADER (October 1956). "Style in science." *Harper's Magazine*, vol. 213.
- POLANYI, MICHAEL (November 1941). "The growth of thought in society." *Economica*, vol. 8.
- _____(1958). *Personal Knowledge*. New York: Harper Torchbooks, 1964.
- _____(June 1968). "Life's irreducible structure." *Science*, vol. 160.
- POPPER, KARL (1935). *The Logic of Scientific Discovery*. New York: Basic Books, 1959.
- POWER, THOMAS F. (1944). *Jules Ferry and the Renaissance of French Imperialism*. New York: Octagon Books.
- RAPOPORT, ANATOL (1968). "Foreward." In Walter Buckley (ed.). *Modern Systems Research for the Behavioral Scientist, A Sourcebook*. Chicago: Aldine.
- _____ and WILLIAM J. HORVATH (1959). "Thoughts on organization theory." In Walter Buckley (ed.). *Modern Systems Research for the Behavioral Scientist, A Sourcebook*. Chicago: Aldine, 1968.
- RIKER, WILLIAM H. (1962). *The Theory of Political Coalitions*. New Haven: Yale University Press.
- ROBBINS, LIONEL (1939). *The Economic Basis of Class Conflict and Other Essays in Political Economy*. London: Macmillan.
- ROBINSON, JOAN (1933). *The Economics of Imperfect Competition*. London: Macmillan.
- ROBINSON, W. S. (June 1950). "Ecological correlations and the behavior of individuals." *American Sociological Review*, vol. 15.
- ROSECRACTICE, RICHARD N. (1963). *Action and Reaction in World Politics: International Systems in Perspective*. Boston: Little, Brown.

- _____(September 1966). "Bipolarity, multipolarity, and the future." *Journal of Conflict Resolution*, vol. 10.
- _____(1973). *International Relations, Peace or War?* New York: McGraw-Hill.
- _____. and ARTHUR STEIN (October 1973). "Interdependence: myth or reality?" *World Politics*, vol. 26.
- ROUSSEAU, JEAN J. (1762). "A discourse on political economy." In *The Social Contract and Discourses*. Translated by G. D. H. Cole. New York: Dutton, 1950.
- ROYAL INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS (1937). *The Problem of International Investment*. London: Oxford University Press.
- RUGGIE, JOHN GERARD (September 1972). "Collective goods and future international collaboration." *American Political Science Review*, vol. 66.
- _____(1974). *The State of the Future: Technology, Collective Governance, and World Order*. Ph.D. dissertation. Berkeley: University of California.
- RUSK, DEAN (August 13, 1963). 'Text of Rusk's statement to Senators about Test Ban Treaty.' *New York Times*.
- SALPUKAS, AGIS (March 7, 1976). "Chrysler prunes its growth to thicken its profits." *New York Times*.
- SCHEFFLER, ISRAEL (1967). *Science and Subjectivity*. Indianapolis: Bobbs-Merrill.
- SCHELLING, THOMAS (1966). *Arms and Influence*. New Haven: Yale University Press.
- SCHMIDT, HELMUT (October 7, 1975). "Schmidt, Ford 'cautiously optimistic' on world's economic recovery." *The Bulletin*. Bonn: Press and Information Office, Government of the Federal Republic of Germany, vol. 23.
- SCHNEIDER, WILLIAM (1976). *Food, Foreign Policy, and Raw Materials Cartels*. New York: Crane, Russak.
- SCHUMPETER, JOSEPH A. (1919). "The sociology of imperialism." In Joseph Schumpeter, *Imperialism and Social Classes*. Translated by Heinz Norden. New York: Meridian Books, 1955.
- SHUBIK, MARTIN (1959). *Strategy and Market Structure*. New York: Wiley.
- SIMMEL, GEORG (July 1902). "The number of members as determining the social form of the group." *Journal of Sociology*, vol. 8.
- _____(March 1904). "The sociology of conflict, II." *American Journal of Sociology*, vol. 9.
- SIMON, HERBERT A. (1957). *Models of Man*. New York: Wiley.
- SINGER, H. W. (May 1950). "U.S. foreign investment in underdeveloped areas: the distribution of gains between investing and borrowing countries." *American Economic Review*, vol. 40.
- SINGER, J. DAVID (October 1961). "The level of analysis problem." *World Politics*, vol. 14.
- _____(1969). "The global system and its subsystems: a developmental view." In James N. Rosenau (ed.), *Linkage Politics: Essays on the Convergence of National and International Systems*. New York: Free Press.
- _____; STUART BREMER; and JOHN STUCKEY (1972). "Capability distribution, uncertainty, and major power war, 1820-1965." In Bruce M. Russett (ed.), *Peace, War, and Numbers*. Beverly Hills: Sage Publications.
- SMITH, ADAM (1776). *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*. Edited by Edwin Cannan. New Rochelle, N.Y.: Arlington House, n.d.

- SMITH, BRUCE L. R., and JOSEPH J. KARLESKY (1977). *The State of Academic Science*, vol. 1. New Rochelle, N.Y.: Change Magazine Press.
- SMITH, M. G. (July-December 1956). "On segmentary lineage systems." *Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland*, vol. 86.
- _____(1966). "A structural approach to comparative politics." In David Easton (ed.), *Varieties of Political Theories*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- SNYDER, GLENN H. (1966). *Stockpiling Strategic Materials*. San Francisco: Chandler.
- ____ and PAUL DIESING (1977). *Conflict among Nations*. Princeton: Princeton University Press.
- SOREL, ALBERT (1885). *Europe under the Old Regime*. Ch. 1, vol. 1 of *L'Europe et la Révolution Française*. Translated by Francis H. Herrick, 1947. New York: Harper & Row, 1964.
- STABLER, CHARLES N., and JAMES TANNER (October 31, 1977). "Energy breather." *Wall Street Journal*.
- STALEY, EUGENE (1935). *War and the Private Investor*. Garden City, N.Y.: Doubleday, Doran.
- STEPHENSON, Hugh (1973). *The Impact of Multinational Corporations on National States*. New York: Saturday Review Press.
- STERLING, RICHARD W. (1974). *Macropolitics: International Relations in a Global Society*. New York: Knopf.
- STIGLER, GEORGE J. (1964). "A theory of oligopoly." In Bruce M. Russet (ed.), *Economic Theories of International Politics*. Chicago: Markham, 1968.
- STILLMAN, EDMUND O., and WILLIAM PFAFF (1961). *The New Politics: America and the End of the Postwar World*. New York: McCann.
- STINCHCOMBE, ARTHUR (1968). *Constructing Social Theories*. New York: Harcourt, Brace and World.
- STOESSINGER, JOHN G. (1976). *Henry Kissinger: The Anguish of Power*. New York: W. W. Norton.
- STRACHEY, JOHN (1960). *The End of Empire*. New York: Random House.
- STRANGE, SUSAN (January 1971). "The politics of international currencies." *World Politics*, vol. 22.
- SULZBERGER, C. L. (November 15, 1972). "New balance of peace." *New York Times Survey of Current Business* (various issues). U.S. Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis. Washington, D.C.: GPO.
- TAYLOR, A. J. P. (June 4, 1976). "London Diary." *New Statesman*, vol. 91.
- THOMAS, BRINLEY (1961). *International Migration and Economic Development*. Paris: UNESCO.
- THUCYDIDES (c. 400 B.C.). *History of the Peloponnesian War*. Translated by Crawley. New York: Modern Library, Random House, 1951.
- TOULMIN, STEPHEN (1961). *Foresight and Understanding*. New York: Harper and Row.
- TROLLOPE, ANTHONY (1880). *The Duke's Children*, 3 vols. Philadelphia: Geddie, - 1892.
- TROTSKY, LEON (1924). *Europe and America: Two Speeches on Imperialism*. New York: Pathfinder Press, 1971.
- TUGENDHAT, CHRISTOPHER (1971). *The Multinationals*. London: Eyre and Spottiswoode.

- TURNER, LOUIS (1971). *Invisible Empires*. New York: Harcourt, Brace, Jovanovich.
- ULAM, ADAM (1971). *The Rivals*. New York: Viking.
- ULLMAN, RICHARD H. (October 1976). "Trilateralism: 'partnership' for what?" *Foreign Affairs*, vol. 55. UN Department of Economic Affairs (1949). *International Capital Movements During the Inter-War Period*. New York.
- _____ Department of Economic and Social Affairs (1961). *International Flow of Long Term Capital and Official Donations*. New York.
- _____ (1973). *Multinational Corporations and World Development*. New York. Statistical Office (1957, 1961, 1970, 1974). *Yearbook of National Accounts Statistics*. New York.
- _____ (1966). *Demographic Yearbook*, 1965. New York.
- _____ (1976). *Statistical Yearbook*, 1975, vol. 27. New York.
- _____ (1977). *Statistical Yearbook*, 1976, vol. 28. New York.
- US Agency for International Development, Statistics and Reports Division (various years). *US Overseas Loans and Grants: July 1, 1945-*. Washington, D.C.: GPO.
- _____ Bureau of the Census (1975). *Statistical Abstract*, 1974. Washington, D.C.: GPO.
- _____ Bureau of the Census (1976). *Historical Statistics of the United States: Colonial Times to 1970*. Washington, D.C.: GPO.
- _____ Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis (1975). *Revised Data Series on US Direct Investment Abroad, 1966-1974*. Washington, D.C.: GPO.
- _____ Department of the Interior (June 1976). *Energy Perspectives*2. Washington, D.C.: GPO.
- _____ Senate Committee on Finance (February 1973). *Implications of Multinational Firms for World Trade and Investment and for U.S. Trade and Labor*. Washington, D.C.: GPO.
- _____ Senate Committee on Government Operations, Permanent Subcommittee on Investigations (August 1974). *Selected Readings on Energy Self-Sufficiency and the Controlled Materials Plan*. Washington, D.C.: GPO.
- VAGTS, ALFRED (1956). *Defense and Diplomacy: The Soldier and the Conduct of Foreign Relations*. New York: King's Crown Press.
- VEBLEN, THORSTEIN (1915). 'The opportunity of Japan.' In Leon Ardzrooni (ed.). *Essays in our Changing Order*. New York: Viking, 1954.
- VITAL, DAVID (1967). *The Inequality of States*. Oxford: Oxford University Press.
- VON LAUE, THEODORE H. (1963). "Soviet diplomacy: G.V. Chicherin, People's Commissar for Foreign Affairs 1918-1930." In Gordon A. Craig and Felix Gilbert (eds.), *The Diplomats 1919-1939*, vol. 1. New York: Atheneum.
- WALLERSTEIN, IMMANUEL (September 1974). 'The rise and future demise of the world capitalist system: concepts for comparative analysis.' *Comparative Studies in Society and History*, vol. 16.
- WALTZ, KENNETH N. (1954). *Man, the State, and the State System in Theories of the Causes of War*. Ph.D. dissertation. New York: Columbia University.
- _____ (1959). *Man, the State, and War: A Theoretical Analysis*. New York: Columbia University Press.
- _____ (Summer 1964). "The stability of a bipolar world." *Daedalus*, vol. 93.
- _____ (July 1965). "Contention and management in international relations." *World Politics*, vol. 18.

- _____(1967a). *Foreign Policy and Democratic Politics: The American and British Experience*. Boston: Little, Brown.
- _____(1967b). "International structure, national force, and the balance of world power." *Journal of International Affairs*, vol. 21.
- _____(September 1967a). "The relation of states to their world." A paper delivered at the annual meeting of the American Political Science Association.
- _____(September 1967b). "The politics of peace." *International Studies Quarterly*, vol. 11.
- _____(1970). "The myth of national interdependence." In Charles P. Kindleberger (ed.), *The International Corporation*. Cambridge: M.I.T. Press.
- _____(1971). "Conflict in world politics." In Steven L. Spiegel and Waltz (eds.), *Conflict in World Politics*. Cambridge, Mass.: Winthrop.
- _____(1974). "America's European policy viewed in global perspective." In Wolfram F. Hanrieder (ed.). *The United States and Western Europe*. Cambridge, Mass.: Winthrop.
- _____(1975). "Theory of international relations." In Fred Greenstein and Nelson Polsby (eds.), *The Handbook of Political Science*. Reading, Mass.: Addison-Wesley.
- WATZLAWICK, PAUL; JANET HELMICK BEAVIN; and DON D. JACKSON (1967). *Pragmatics of Human Communication*. New York: Norton.
- WEAVER, WARREN (1947). "Science and complexity." In Weaver (ed.), *The Scientists Speak*. New York: Boni and Gaer.
- WEHLER, HANS-ULRICH (August 1970). "Bismarck's imperialism, 1862-1890." *Past and Present*, vol. 34.
- WELTMAN, JOHN J. (May 1972). "The processes of a systemicist." *The Journal of Politics*, vol. 34.
- WHITEHEAD, ALFRED NORTH (1925). *Science and the Modern World*. New York: Macmillan.
- WIENER, NORBERT (1961). *Cybernetics, or Control and Communication in the Animal and Machine*, 2nd. ed. Cambridge, Mass.: M.I.T. Press.
- WIGHT, MARTIN (1966). "The balance of power." In H. Butterfield and Martin Wight (eds.), *Diplomatic Investigations: Essays in the Theory of International Politics*. London: Allen and Unwin.
- _____(1973). "The balance of power and international order." In Alan James (ed.). *The Bases of International Order*. London: Oxford University Press.
- _____(1977). *Systems of States*. Atlantic Heights, N.J.: Humanities Press.
- WILKINS, MIRA (1974). *The Maturing of Multinational Enterprise: American Business Abroad from 1911 to 1970*. Cambridge: Harvard University Press.
- WILLIAMS, WILLIAM A. (1962). *The Tragedy of American Diplomacy*, rev. ed. New York: Dell.
- WILLIAMSON, OLIVER E. (1965). "A dynamic theory of inter-firm behavior." In Bruce M. Russett (ed.). *Economic Theories of International Politics*. Chicago: Markham, 1968.
- WOHLSTETTER, ALBERT (January 1958). "The delicate balance of terror." *Foreign Affairs*, vol. 37.
- WOLFF, RICHARD D. (May 1970). "Modern imperialism: the view from the metropolis." *American Economic Review*, vol. 60.

- WOODS, FREDERICK ADAMS, and ALEXANDER BALTZLY (1915). *Is War Diminishing?* Boston: Houghton Mifflin.
- WOYTINSKY, W. S., and E. S. WOYTINSKY (1953). *World Population and Production.* New York: Twentieth Century Fund.
- WRIGHT, QUINCY (1965). *A Study of War: Second Edition, with a Commentary on War since 1942.* Chicago: University of Chicago Press.
- YOUNG, C. KENNETH (1976). *Stanley Baldwin.* London: Weidenfeld and Nicolson.
- ZIMMERMAN, WILLIAM (1969). *Soviet Perspectives on International Relations, 1956-1967.* Princeton: Princeton University Press.

Dizin

- ABD, US Agency for International Development, 215
- ABD, US Bureau of the Census, 198
- "Açık kapı emperyalizmi", 41 dipnot
- Albee, Edward, 94
- Allison, Graham T., 153
- Almanya
- Avusturya-Macaristan ile ittifak, 157
  - araştırma geliştirme harcamaları, 222-223, 225 dipnot
  - sistem yönetimi, 256-257
- I. Dünya Savaşı'ndan önce, 199, 207-208
  - I. Dünya Savaşı sırasında, 220, 256-257
  - II. Dünya Savaşı'ndan önce, 205, 212
  - II. Dünya Savaşı sırasında, 220.
- Ayrıca bkz. Batı Almanya*
- Alsace-Lorraine, 207, 237
- Amin, İdi, 130
- "Analitik safsata", 82
- Anarşik sistemler ve yapılar
- hiyerarşik dünyalara kıyasla davranışlar ve sonuçlar, 129-146
  - değişme ve, 127
  - işlevsel farklılaşmama, 123
  - hiyerarşi ve, 143-146
  - karşılıklı bağımlılık, 131-135
  - uluslararası-politik yapıların düzenleyici ilkesi olarak, 112-113, 118
  - stratejiler, 135-140
- şiddet, 129-131
- erdemleri, 140-143.
- Ayrıca bkz. Uluslararası-politik yapılar*
- Anarşik sistemlerde uyum, 159-161
- Andrade, E. N.de C., 13
- Angell, Norman, 177
- Angyal, Andras, 53 dipnot
- Antikomünizm, 251
- Araplar
- ve İsrail Savaşı, 191
  - Yahudilerle etkileşimi, 84
  - petrol krizi, 191-192
  - ABD ve, 258-259
- Araştırma ve geliştirme
- askeri, 225 dipnot
- ABD ARGE harcaması, 222
- ABD firmalarının, 187
- Aristo, 9, 12-13
- Aron, Raymond, 58-59, 62, 79, 82
- Art, Robert J., 160, 232
- Ashby, W. Ross, 10-11, 126, 53 dipnot
- "Asimetrik karşılıklı bağımlılık", 197
- Askeri karşılıklı bağımlılık
- güç dengesi politikası, eski ve yeni tarz, 204-212
  - iki kutupluluk avantajları, 212-220
  - iki kutupluluk ve azalan karşılıklı bağımlılık, 209, 240-241
  - kuvvet kullanmanın ve kullanmanın yararlığı, 229-240
- yapısal sebepler ve sonuçlar, 201-241
- sistem istikrarı, 201-204

- ABD ve SSCB üstünlüğü, 220-228
Asquith, Başbakan, 110
Astılık, iç siyasal yapılarda, 104
Aşırı tepki, 215
Atina
    şehir devleti, 159
    emperyalizmi, 37
Attlee, Clement, 110
Avrupa
    Doğu, SSCB, yönetimi, 261-262
    Birleşik, 225, 252-253
    Batı Avrupalı Dokuz, 183
    Batı, ittifakları, 210-211
    Batı, ABD'ye bağımlılığı, 185-186,
        248-249, 258-260
    Batı, petrol krizi ve, 191-192.
    Ayrıca bkz. İsimlerine göre ülkeler
Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET),
    90
    Komisyonu çalışması, 188
Avustralya, ABD'nin ithalatı, 185
Avusturya
    Polonya'nın paylaşılması, 257
    ya karşı kazanulan zaferler, 159, 165
Avusturya-Macaristan
    Almanya'nın ittifak kurması, 157
    I. Dünya Savaşı'ndan önce, 207-208,
        210
B.M., UN Department of Economic
    Affairs, 185-186
Bağımlılık
    farklı dereceleri, 193-195
    büyük güçlerin, 198-200
    Ayrıca bkz. Ekonomik karşılıklı
        bağımlılık; Askeri karşılıklı ba-
        ğımlılık.
Bağışım, nedensellik ve, 8-10
Bain, Joe S., 172
Baldwin, Başbakan, 110, 205
Bales, Robert F., 217
Balfour, Başbakan, 110
Balkanlar, 207-208
Ball, George, 254
Baltzly, Alexander, 233
Baran, Paul A., 30, 40 dipnot, 46
Barış, korunması, 256-263
Barnard, Chester I., 142
Barnet, Richard J., 185
Basiuk, Victor, 223
Başkanlar, ABD, Britanya başbakanla-
    rıyla karşılaşılması, 105-112
Batı Almanya
    bağımlılığı, 189, 194, 259-260
    devlet kurulması, 213
    GSMH, 214
    teknoloji, 223
Baumol, William J., 172, 247
Beavin, Janet Helmick, 53 dipnot
Belçika-Lüksemburg, ABD firmaları
    tarafından etkilenen ekonomi, 189
"Benzer birimler" olarak devletler, 121-
    123
Berglund, Abraham, 248
Bergsten, C. Fred, 183
Berlin
    ablukası, 213, 234
    korunması, 256
Bertalanffy, Ludwig von, 53 dipnot, 74,
    75 dipnot
Beş-güç sisteminde dengeleyici, 204-
    205
Bethman, Hollweg, 213
Birimler
    düzenlenmesi, sistemin özelliği
        olarak, 102
    iç siyasal, karakteri, 105
    hiyerarşik düzende, 104
    uluslararası politik, karakteri, 118-
        123
    "benzer" birimler olarak devletler,
        121-123
    diğerinde bırakılan yapı tanımı, 102
Birleşik Devletler
    ittifaklar, 211
    başkalarına yardım, 215
    özerkliği ve nüfuzu, 179-180
    İç Savaş, 130
    ekonomik bağımlılık, 182, 199
    enerji krizinde, 192, 195-196
    iki kutuplu dünyada büyük güç
        politikası, 212-220
    GSMH, 214

- emperyalizm, 37
 ithal ve ihracat, 183-185
 dış yatırımlar, 185-190
 barışın korunması, 256-263
 II. Dünya Savaşı'ndan bu yana politikası, 80, 157, 249-255
 siyasal davranış kalıpları, Britanya ile karşılaşılması, 105-112
 araştırma ve geliştirme, 222-223
 SSCB ve, ekonomik üstünlüğü, 220-223
 SSCB ve, askeri silah üstünlüğü, 224-228
 I. Dünya Savaşı, 220
 Birleşmiş Milletler kolektif güvenlik sisteminde, 205 sistem düzenleyicisi olarak, 56
 Bismarck, 159, 164
 Blainey, Geoffrey, 210, 236
 Blok, çok kutuplu bir dünyada oluşturuğu, 207-209
 Boerler, 236
 Bolşevikler, 160
 Boltzman, Ludwig, 15
 Borgatta, Edgar F., 217
 Boulding, Kenneth E., 31 dipnot, 32 dipnot
 Brejnev, Leonid I., 194 dipnot
 Bremer, Stuart, 22-25
 Brennan, Donald G., 224 dipnot
 Bretton Woods, 263
 Brezilya, ABD firmaları tarafından etkilenen ekonomi, 189
 Briggs, Asa, 176
 Britanya başbakanları, ABD başkanlarıyla karşılaşılması, 105-112
 Brooke, Edward W., 257
 Brown, Michael Barratt, 32 dipnot, 40 dipnot, 41 dipnot
 Buchanan, James M., 172
 Buckley, Walter, 53 dipnot
 Buckley, William F., Jr., 80 dipnot
 Bugeaud, 235
 Buharin, Nikolay, 177
 Burns, Arthur Robert, 248
 Burt, Richard, 217 dipnot, 225 dipnot
- Büyük Britanya. Bkz. İngiltere
 "Büyük Doğu Asya Ortak Refah Alanı", 257
 Büyük Frederik, 240
 Büyük Güç(ler) emperyalizmi, 37, 46-47 uluslararası politika teorisi ve, 92 düşük bağımlılığı, 198-200 askeri bağımsızlık, kutupluluk ve, 211 optimum sayısı, 163-174 iki kutuplu dünyada büyük güç politikası, 212-220 sistem istikrarı ve, 202-203. Ayrıca bkz. Güç
Büyük Yanılsama (Great Illusion, The), 177
 Büyüklük, yapı ve, ekonomik etkileri, 170-171
 Callaghan, Başbakan, 108 dipnot, 110
 Campbell-Bannerman, Başbakan, 110
 Carter, Jimmy, 196 dipnot
 Caydırıcılar, 234-236
 Cenova Konferansı (1922), 160
 Cezayir, 236
 Chamberlain, Neville, 110, 212
 Chamberlin, E. H., 178
 Chou En-lai, 49
 Churchill, Winston, 107, 111, 139, 207 dipnot, 219
 CIEP (Uluslararası Ekonomi Politikası Konseyi), 175, 184, 185, 198, 222
 Clifford, Clark, 251
 Cline, William R., 183
 Collins, Joseph, 189
 Comte, Auguste, 113
 Conant, James B., 14, 16, 87
 Cooper, Richard N., 176-180
 Crittenden, Ann, 184
 Crossman, Richard, 108 dipnot
 Çekoslovakya, 212
 Çevre kirliliği, 175, 263-264
 Çiçerin, Dışişleri Bakanı, 160
 Çin güç dengesi ve, 211
 askeri yetenek, 224

- 1920'lerden 40'lara yapı, 146
 süper güç statüsü, 165
 Taiping İsyani, 130
- Çoğunluğa katılma, dengeleme ile karşılılığı, 158
- Çok kutupluluk (çok kutuplu dünya)
 blok oluşumu, 207-209
 büyük güçler, 198
 askeri karşılıklı bağımlılık, 211
 çok kutupluluktan iki kutupluluğa kayma, 89-90
 sözümona çok kutupluluğa kayma, 164
 sistem istikrarı ve, 201-204.
- Ayrıca bkz. Kutupluluk*
- Çokuluslu Şirketler (ÇUŞ)
 yanlış adlandırma olarak, 189-190
 savunmasızlıklar, 186
- Dahl, Robert A., 239
- Davranış
 yapışal kısıtlardan türeyen kalıplar, 117-118
 davranışlı olmayan yapı, 42
- De Gaulle, Charles, 187-189, 191, 226-227, 252
- De Tocqueville, Alexis, 59, 167
- Değişkenler
 tanımı, 94 dipnot
 tanımları, teorilerin test edilmesinde, 23
- Değişme
 aşırı açıklama ve değişme sorunu, 45-47
 yapışal, 89
 yapışal, yapışal etkilerin çaresi olarak, 136-137
 yapı ve, 125-127
- Ayrıca bkz. Ekonomik karşılıklı bağımlılık; Askeri karşılıklı bağımlılık.*
- Dengeleme
 çoğunluğa katılma ile karşılığı, 158
 iç ve dış, 209
 çok kutuplu ve iki kutuplu sistemlerde, 203
 "Denklik-akışkanlığı modeli", 22
- Deutsch, Karl W., 8-9, 167
- Devletler
 eşitsizliği, erdemleri, 166-167
 "benzer birimler" olarak, 121-123
 sıralama belirleyenleri, 165-166
- Devrimci uluslararası düzen, 80
- Dış politika
 açıklamaları, uluslararası politika teorisinden farklılaşan, 152-153
 ABD, II. Dünya Savaşı'ndan bu yana, 249-255.
- Ayrıca bkz. Uluslararası işler*
- Diesing, Paul, 138 dipnot, 140, 172
- Dinitz, Ambassador, 260
- Disraeli, Earl of Beaconsfield, 109
- Djilas, Milovan, 141
- Domino teorisi, 250
- Downs, Anthony, 140
- Dowty, Alan, 150 dipnot
- Duc Tho, Le, 243
- Dulles, John Foster, 215, 261
- Duncan, Otis D., 243
- Durkheim, Emile, 132, 145 dipnot, 152, 247
- Duyarlılık olarak karşılıklı bağımlılık, 175-181
- Dünya hükümeti, 141
- Dünya-düzeni, ABD politikasının teması, 251-252
- Düzenleniş ilkeleri
 iç siyasal yapıların, 104
 uluslararası politik yapıların, 112-118
- Economist, The*, 187, 191
- Eden, Anthony, 107, 110
- Egemenlik, tanımı, 121-122
- Einstein, Albert, 14
- Eisenhower, Dwight D., 231
- Ekonomik karşılıklı bağımlılık
 uluslararası sisteme bulunan koşullar, 183-190
 uluslararası sistemindeki derecesi, 183-198
 büyük güçlerin, 198-200, 240-241
 yüksek ekonomik bağımlılığı destekleyen argümanlar, 174-175

- devletlerin eşitsizliğinin erdemleri, 166-167
- karşılıklı savunmasızlık olarak, 181-183
- optimum kutupluluk sayısı, 163-174
- siyasal sonuçlar, 190-198
- şorun yönetimi ve, 263-264
- duyarlılık olarak, 175-181
- küçük sayı sistemlerinin avantajı, 170-174
- küçük sayı sistemlerinin karakteristikleri, 167-170
- yapısal sebepler ve sonuçlar, 163-200
- teorik kavranışları, 174-183
- ABD ve SSCB hakimiyeti, 220-224
- Ekonominik teori, emperyalizmin.
Bkz. Emperyalizm
- Emmanuel, Arghiri, 45 dipnot
- Emperyalizm**
- büyük güç emperyalizmi, 37
  - artıklar (fazlalar) ve, 37
  - sistem yönetimi olarak, 257
  - teorinin yetersizliği, 48-50
  - teorinin kalitesi, 29
  - teorinin yeniden tanımlaması, 38-47
  - teorinin önermesi, 29-34
  - teorinin sınaması, 34-38
- Emperyalizm*, 30
- Endüstriyalizm, kapitalizm, emperyalizm ve, 36
- Enerji planı, ABD, 196
- Engels, Frederik, 33, 177
- Estonya, 174
- Eşitsizlik**
- önemi, 179-180
  - karşılıklı bağımlılık ve, 191, 199-200
  - erdemleri, 166-167
- "Eş sonluluk", 75 dipnot, 99
- Fairchild Corporation, 189
- Fazlalar, emperyalizm ve, 37
- Federal Enerji Dairesi, 197 dipnot
- Federal Hazırlıklı Olma Ajansı, 184
- Federalist Papers*, 167
- Feis, Herbert, 35
- Fellner, William, 133-134, 172, 226
- Ferry, Jules, 237
- Finney, John W., 184
- Flandin, Dışişleri Bakanı, 205
- Follett, Mary Parker, 94
- Ford Motor Company, 189
- Ford, Gerald R., 194-195
- Fortes, Meyer, 103
- Foster, William C., 254
- Fox, William T. R., 112
- Franke, Winfried, 69
- Fransa
- Cezayir'de, 236
  - ittifaklar, 157, 206-208, 210-211
  - güç dengesi ve, 211
  - General Electric ve, 188
  - emperyalizmi, 34-35, 37
  - Napolyon Savaşları'nda ve I. Dünya Savaşı'nda, 220
  - nükleer program, 226
  - teknoloji, 223
  - ya karşı kazanılan zaferler, 159, 165, 237
- II. Dünya Savaşı ve, 220
- Fulbright, J. William, 251
- Galileo, 9, 12
- Gallagher, John, 41
- Galliéni, 235
- Galtung, Johan, 40 dipnot, 42-44, 47
- Gambetta, Léon, 237
- Gasset, Ortega y, 143
- Gayrisafi Milli Hasila (GSMH), dengelesi, 214
- Genel-sistemler modeli, uygulanamazlığı, 76
- General Electric, 188
- George, Lloyd, 110
- Geribildirim, Kaplan'ın tanımı, 73-74
- Gilpin, Robert, 178
- Goodwin, Geoffrey I., 194
- Greene, Murray, 37
- Gregor, James, 67 dipnot
- Grundy, Kenneth W., 38 dipnot
- Gulliver'in Dertleri (Gulliver's Troubles)*, 60

- Güçün Kibri (Arrogance of Power, The),*
251-252
- Güç**
- anarşide, 158-159
  - itaat ve, 239
  - yeteneklerin dağılımı bakımından tanımı, 239-240
  - sahip olanlar üzerindeki etkileri, 243-245
  - dengesizliği, erdemleri, 166-167
  - ölçme, kutupluluk belirleyenleri ve, 163-166.
- Ayrıca bkz. Büyüк güç(ler)*
- Güç dengesi**
- politikası, eski ve yeni tarz, 204-212
  - sistemi, Kaplan'ın kavramı, 74-75
  - sistemi, kuralları, 67-68
- Ayrıca bkz. Güç dengesi teorisi*
- Güç dengesi teorisi**
- devletler hakkındaki varsayımlar, 148-149
  - değerlendirilmesi, 155-161
  - çırılan beklentiler, 156
  - hakkındaki yanlış yorumlar, 149-154
  - güç-dengesi politikasının hükmü sürmesinin gereklimi, 152
- Güney Afrika, ABD'nin ithalatı, 185**
- Güvenlik**
- kolektif, sistemleri, 205
  - denetleyecek kuvvet, 261-262
  - anarşide en yüce amaç olarak, 158-159
- "Güvenlik ikilemi", 232-233
- Haas, Ernst B., 147
- Halle, Louis J., 84
- Halperin, Morton, 153
- Hammaddelerin kılığı, 184
- Harris, Errol E., 14, 155
- Heath, Başbakan, 107, 110
- Heisenberg, Werner, 17
- Hertz, Heinrich, 11
- Hessler, Ellyn, 70 dipnot
- Hilferding, Rudolf, 33 dipnot
- Hindistan
- Kautilya, 232
- ABD yardımı, 215
- Hipotez**
- çıkarılması, 14-15
  - çıkarılması ve sınanması, 21-22
- Hiroşima, 215**
- Hitler, 56, 130, 205-207, 213, 219, 257**
- Hiyerarşik sistemler ve yapılar**
- anarşik ve, 143-146
  - anarşik dünyalara kıyasla davranışlar ve sonuçlar, 129-146
  - değişme ve, 127
  - kolektif işler, düzenlenmesi, 246-247
  - îçerisinde bütünlleşme, 131-135
  - îç siyasetin yapılarının düzenleyici ilkesi olarak, 104
  - stratejiler, 135-140
  - şiddet, 129-131.
- Ayrıca bkz. İç siyasetin yapıları*
- Hobbes, Thomas, 84, 130, 167**
- Hobson, J. A., 29-37, 41, 48-50, 77-78, 82, 237**
- Hobson-Lenin teorisi. Bkz. Emperyalizm**
- Hoffmann, Stanley, 65, 68, 165, 229**
- sistemler teorisini olarak, 57-65
- Holmes, John W., 260**
- Home, Başbakan, 110**
- Homer, 8**
- Honeywell, 188**
- Horvath, William J., 52**
- Hosoya, Chihiro, 112**
- Hötzendorf, Conrad von, 231**
- Hume, David, 150, 235**
- Huntington, Samuel P., 236**
- Hymer, Stephen, 40 dipnot**
- I. Dünya Savaşı**
- Almanya'nın savaş emelleri, 256-257
  - katilanlar, 220
  - öncesi koşullar, 198-199, 206-208, 210
- IBM, 187**
- II. Dünya Savaşı, 219**
- öncesi koşullar, 205, 207, 212-213
  - sonrası silahlanma, 157

- karşılıklı bağımlılık, öncesinde ve sonrasında, 181-182
sistem dönüştüren, 250
- Imlah, A. H., 198
- Irak, Sovyet yardımı, 215
- Isaak, Alan C., 11, 52
- Isparta, 159
- İç Savaşı, Amerikan, 130
- İç siyasal yapılar, 104-112
yeteneklerin dağılımı, 105
düzenleniş ilkesi, 104
tarafından biçimlendirilen siyasal süreçler, 105-111
birimlerin karakteri, 105.
- Ayrıca bkz.* Hiyerarşik sistemler ve yapılar
- İki kutupluluk (iki kutuplu dünya)
avantajları, 212-220
karşılıklı bağımlılığı azaltmak ve, 240-241
günümüzün iki kutuplu dünyasının dayanıklılığı, 220-228
ekonomik karşılıklı bağımlılık, 174-175
büyük güçler, 198
- Hoffmann'in kavramı, 61-64
- Kaplan'ın kavramı, 73, 75
olgunlaşması, 255
askeri karşılıklı bağımlılık, 211
- Rosecrance'in kavramı, 56-57
- iki kutupluluğa kayma, 89-90
yapısal, çok kutuplu dünyadaki blok oluşumuyla kıyaslanması, 210-211
sözümona tarihe karışıyor olması, 163-164
sistem istikrarı ve, 201-204.
Ayrıca bkz. Uluslararası İşler; Küntul luluk
- İkili İttifak (1879), 157
- İkinci vuruş kuvvetleri, sistemik istikrarsızlık ve, 254
"İlişki"nin çifte anlamı, 102
- İlk Makabiler, 84
- İndirgemeci teoriler, 27-50
eksikleri, 77-85
- tanımı ve sistemik teorilerden farkı, 27
emperyalizm, yetersizliği, 48-50
emperyalizm, yeniden tanımlanması, 38-47
emperyalizm, önermesi, 29-33
emperyalizm, test edilmesi, 34-38
aşırı açıklama, değerlendirme sorunu ve, 45-47
kendini doğrulayan, 41-42
davranışı olmayan yapı ve işlevin ortadan kaybolması, 42-45
rağbet görmesi, 27-29
sistemik teoriler ve, 77-99
- İngiltere (Büyük Britanya)
ittifaklar, 206-207, 210-212
18. ve 19. yüzyıllarda dengeleyici olarak, 204
- Boerler Savaşı, 236
- savunma harcamaları, 259
- ABD firmaları tarafından etkilenen ekonomi, 189
- GSMH, 214
- emperyalizmi, 35, 36-37, 41
yurtdışında yatırımlar, 198
siyasal davranış kahipları, ABD'ye kıyasla, 105-111
- Bilim Araştırma Konseyi, 187
teknoloji, 223, 225 dipnot
- İran, savunma harcamaları, 224
- İsrail
ve Arap Savaşı, 191
ABD ve, 259
- İstatistik, yararlığı, 9-10
- Letonya, 174
- Lévi-Strauss, Claude, 10
- Levy, Marion J., 81-82
- Licklider, Roy E., 261
- Lieber, Robert J., 66
- Lippman, Walter, 163
- Litvanya, 174
- Litvinov, M., 207, 213
- Livernash, E. R., 143
- Locke, John, 177
- Lyautey, 235
- Macaristan, 261-262

- Ayrıca bkz.* Avusturya-Macaristan
 MacDonald, Ramsey, 107 dipnot, 110
 Machiavelli, 147
 Machines Bull, 188
 Macmillan, Başbakan, 107, 110
 Magdoff, Harry, 39, 46 dipnot
 Magsaysay, 235-236
 Makro teori, iktisatta ve uluslararası politikada, 138-139
 Malthus, 30
 Manning, C. A. W., 58
 Mao Zedong, 45 dipnot, 49, 146
 Marksist teoriler, emperyalizm üzerinde, 38-40, 44-47
 Marshall Planı, 213
 Martineau, Harriet, 113
 Marx, Karl, 33, 40, 45, 51, 177
 McClelland, Charles A., 74
 McKenzie, R. D., 190
 Meinecke, Friedrich, 240
 Meksika, ABD firmaları tarafından etkilenen ekonomi, 189
 Meşru uluslararası düzen, 80
 Metternich, 164
 Mısır, Sovyet yardımı, 215
 Middleton, Drew, 228
 Mikroekonomi teorisile analogi, 113-115, 118-119, 124-125
 Mill, James, 32
 Milletler Cemiyeti, 55, 205
 Model, bir teorinin, tanımlanması, 13-14.
Ayrıca bkz. İsimlerine göre modeller.
 Modern yönelimleri, siyaset bilimcilerin geleneksel ve, 77-82
 Montesquieu, 59, 98
 Moore, Barrington, Jr., 160, 207
 Morgenthau, Hans J., 80-83, 147, 151, 153, 209, 236
 Mukerjee, Tapan, 31 dipnot, 32 dipnot
 Muller, R. E., 185
 Nadel, S. F., 53 dipnot, 102-103, 151-152
 Nagel, Ernest, 10-11, 16 dipnot, 18
 Napolyon Savaşları, 206, 220
 Napolyon, 56-57, 130, 177, 236
 Nau, Henry R., 198
 Nedensellik, bağışlaşım ve, 8-10
 Newhouse, John, 259
Newsweek, 194
 Newton, 9, 12, 16-17, 29, 35, 38
 Nicolson, Nigel, 205
 Nixon, Richard M., 165, 194, 219-222, 221 dipnot, 254
 Nkrumah, 38 dipnot
 Nobel Ödülleri, 222
 Nüfus, 175, 263-264
 Nükleer Denemelerin Yasaklanması Antlaşması (1963), 218
 Nükleer silahlar, 225-228, 230-231, 232-234, 244, 263
 Nükleer silahların yayılması, 175, 254, 263-264
 Nükleer silahların yayılmasının önlenmesi antlaşması, 254
 Nye, Joseph S., Jr, 263
 O'Connor, James, 35
 "Of the Balance of Power", 150
 Olasılıksal yasalar, 7-8
 Olson, Mancur, Jr, 172, 205, 247 dipnot, 248, 261
 Organski, A. F. K., 150, 236
 Orta Doğu, savunma harcamaları, 224.
Ayrıca bkz. Araplar; Petrol.
 Ortak yarar için kolektif eylem başarmının zorluğu, 246-249
 ihtiyacı, 263-264
 Osgood, Robert E., 237
 Pantin, C. F. A., 82
 Papa III. Innocent, 112
 Park, Robert E., 247
 Parlamenten İşçi Partisi, İşçi Hareketi ile karşılaşılması, 111
 Pauli, Wolfgang, 17
 Peirce, C. S., 10
 Pelepones Savaşı, 159
 Pepper, Steven C., 19
 Petrol krizi, 191-192
 ithalatı, farklılaşan bağımlılıklar, 195

- Petrol İhracatçısı Ülkeler Örgütü (OPEC), 184, 244
- Pfaff, William, 225
- Piyasa teorisile analogi, 113-115, 118-119, 124-125
- Plato, 15
- Platt, John Rader, 16
- Poincaré, Henri, 16
- Polanyi, Michael, 142
- Polonya, 257
- Popper, Karl, 154
- Power, Thomas F., 237
- Prusya
- askeri zaferler, 165, 237
  - Napolyon Savaşları'nda, 220
  - Polonya'nın paylaşımı, 257
- Ptolemeci astronomi ve Ptolemeci uluslararası politika, 64
- Rapoport, Anatol, 25, 52
- Realpolitik*, 147
- Rekabet
- ekonomik rekabet ile politik rekabetin karşılaşılması, 172-173
  - etkileri, 159-161
  - uzmanlaşmada, 131-132
  - yapısal kısıt olarak, 96-98
- Riccardo, John, 243
- Riker, William H., 67
- Robbins, Lionel, 178
- Robinson, Joan, 178
- Robinson, Ronald, 41
- Roma, emperyalizmi, 37
- Rosecrance, Richard N., 60, 65, 82, 182
- sistemler teorisini olarak, 54-57
- Rousseau, Jean J., 62-63
- Ruggie, John Gerard, 247 dipnot
- Rusk, Dean, 218
- Rusya (SSCB)
- ittifaklar, 157, 206-208, 211
  - başkalarına yardım, 215
  - savunma harcamaları, 224
  - iki kutuplu dünyada büyük güç politikası, 212-220
- ABD'den ithalata bağımlılık, 185
- ekonomik bağımlılık, 182, 199-200
- emperyalizmi, 35
- barışın korunması, 256-263
- II. Dünya Savaşı'ndan sonra yeniden silahlanma, 157
- Polonya'nın paylaşımı, 257
- Sisteme toplumsallaşma, 160
- Stalin'in temizlik hareketleri, 130
- ABD ve, ekonomik üstünlüğü, 220-223
- ABD ve, askeri silah üstünlüğü, 224-228
- II. Dünya Savaşı'ndan bu yana ABD politikası ve, 80, 249-255
- Salpukas, Agis, 243
- Savaş
- sebepleri, teorik, 85
  - ekonomik teorileri, 48-49
  - Hobson-Lenin teorisi ve, 29
  - devletler arasında, 141-143
  - sistem-dönüştürmen, 250.
- Ayrıca bkz. Barış; İsimleriyle savaşlar*
- Savunma harcamaları
- ekonomik durgunluğu önlemek için, 46
  - kendine yardım sisteminde, 135, 230-231
- ABD ve SSCB, 224
- ABD ve Batı Avrupa, 259-260
- Savunmasızlık, karşılıklı, olarak karşılıklı bağımlılık, 181-183
- Scheffler, Israel, 25
- Schelling, Thomas C., 235
- Schliemann, Heinrich, 8
- Schmidt, Helmut, 194, 259
- Schneider, William, 185
- Schnore, Leo F., 243
- Schumpeter, Joseph, 37-39, 82, 237
- Serbest ticaret emperyalizmi, 37, 41, 47
- "Sektörel" karşılıklı bağımlılık, 196-197
- Shubik, Martin, 152, 172
- Sıfır toplamlı oyun modeli, 89
- Sibernetik, 53, 73
- Silah Denetimi ve Silahsızlanma Ajansı, 254
- Silahsızlanma, 217-218
- Simmel, Georg, 172, 217, 235
- Simon, Herbert A., 153 dipnot

- Singer, H. W., 40 dipnot
Singer, J. David, 22-24, 79, 167
Sistem(ler)
    iki kutuplu, avantajları, 216-217
    bileşimi, 102
    Kaplan'ın tanımı, 69
    idamesi ya da dönüştürülmesi, 249-
        255
    küçük sayı, avantajları, 170-174
    küçük sayı, karakteri, 167-170
    sistem ölçüğinde görevler, başa-
        rılması, 245-249.
    Ayrıca bkz. Anarşik sistemler ve ya-
        pilar; Hiyerarşik sistemeler ve
        yapılar; Sistemik yaklaşımalar ve
        teoriler
- Sistemik yaklaşımalar ve teoriler, 51-76
    savunanlar, 76
    amacı, 53-54
    analitik yaklaşımla karşılaşılma-
        sı, 52
    sebep ve sonuç ve, 96-98
    oluşumu ve etkinliği, 86-92
    eksikleri, 77-85
    tanımı ve indirgemeci teorilerden
        farkı, 27
    açıklanması, 51-54
    Hoffmann'in teorisi, eleştirisi, 57-65
    Kaplan'in teorisi, eleştirisi, 65-76
- Sistemlerin dönüştürülmesi, 249-253
Sistemlerin idame ettirilmesi, 254-255
Siyasal yapılar, 101-127
    değişme ve, 125-127
    karakteristikleri, 102
    tanımlama sorunları, 101-103
    iç siyasal yapılar, 104-112
    uluslararası politik yapılar, tanımı,
        112-125
- Siyaset bilimcilerin geleneksel yöneli-
    mi, modern ve, 78-82
- Smith, Adam, 17, 96-97, 113-114, 177
Smith, Bruce L. R., 222
Smith, M. G., 53 dipnot, 121
Soğuk Savaş, 215
Sorunlu Ortaklık (Troubled Partnership),
    253
- Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
    (SSCB). Bkz. Rusya
Staley, Eugene, 48
Stalin, 130
Stein, Arthur, 182
Stephenson, Hugh, 188
Sterling, Richard W., 137
Stigler, George J., 172
Stillman, Edmund O., 225
Stinchcombe, Arthur, 22 dipnot, 94
Stoessinger, John G., 238, 244, 260
Strachey, John, 32 dipnot
Strange, Susan, 176
Stratejik Petrol Rezerv Planı, 196 dip-
    not
Stratejiler
    ittifak, 207-212
    yapılar ve, 135-140
- Stuckey, John, 22-24
Sulzberger, C. L., 221, 221 dipnot
Survey of Current Business, 185, 198
Süveyş, 210
Sweezy, Paul M., 30, 40 dipnot, 46
Şiddet, ulusal ve uluslararası, 129-131.
    Ayrıca bkz. Savaş
- Taiping İsyarı, 130
Taklit etme, anarşik sistemlerde, 159-
    161
Tarım, tarımsal ürün ihracatçısı ABD,
    185
Tarımsal Uyarlanma Yasası (1936), 168
Taylor A. J. P., 233 dipnot
Tekelci kapitalizm, emperyalizmi, 36-
    37
Templer, 235
Teori
    hakkında temel önermeler, 147-149
    inşası, 16-21
    tanımı, 11-13
    betimlenmesi, 15-16
    uluslararası politika teorisi, inşa
        yöntemleri, 147-154
    uluslararası politika teorisi, değer-
        lendirilmesi, 154-161
    yasalar ve, 7-25
    anlamı, 7-16

- aşırı açıklama, değişme sorunu ve, 45-47
indirgemeci ve sistemik, farkı, 27
kendini doğrulayan, 41-42
davranışı olmayan yapı ve işlevin ortadan kaybolması, 42-45
test edilmesi, 22-25
hipotezler çıkarmak için kullanılması, 25.
Ayrıca bkz. İndirgemeci teoriler; Sistemik yaklaşımlar ve teoriler
- Terimler, betimleyici, teoriye göre tanımlanması, 19-20
- Thieu, Nguyen Van, 243
- Thomas, Brinley, 130
- Tırmandırılma, 234
- Tibet, 174
- Tirpitz, Alfred von, 160
- Tonkinois, Le*, 237
- Toplumsallaşma süreci,
aykırı [nonconformist] devletlerin, 160
yapısal kısıt olarak, 94-96
- Toulmin, Stephen, 13
- Troçki, Leon, 38, 160
- Trollope, Anthony, 108
- Trudeau, Pierre, 239
- Truman Doktrini, 213
- Truman, Harry S., 212, 251
- Truva, 8
- Tucker, Robert W., 237
- Tugendhat, Christopher, 188-190
- Tukididis, 84, 159, 232, 233 dipnot
- Tullock, Gordon, 172
- Tunus, 237
- Turner, Louis, 186, 239
- Tümdengelim, teori inşasında, 18
- Tümevarım
siyaset bilimcileri tarafından kullanımı, 11
yararlığı, 14-15
"Tümevarımcı yanılısama", 10
- Uganda, 130
- Ulam, Adam, 251
- Ulusal çıkar, kavramı, 169-170
- Ulusal Standartlar Bürosu, Deneysel Teknolojileri Teşvik Programı, 184
Uluslararası hareketler, 120-121.
Ayrıca bkz. Karşılıklı bağımlılık
Uluslararası içinde bütünlleşme, 131-135
Uluslararası ve ulusal yapılar. *Bkz.* İç siyasal yapılar; Hiyerarşik sistemler ve yapılar; Devletler; Birimler; *İsimle-rine göre uluslararası*
Uluslararasıası düzen, meşru ve devrimci, 80
Uluslararası Ekonomi Politikası Konseyi.
Bkz. CIEP
Uluslararası Ekonomi Raporu (Başkan'a sunulan) (IERP), 175, 222-223
Uluslararası Enerji Ajansı, 196 dipnot
Uluslararası işler
ekonomik ve diğer sorunlar, 263-264
yönetimi, 243-264
barış, korunması, 256-263
sistem idamesi ve dönüştürülmesi, 249-255
sistem ölçünginde görevler, 245-249
- Uluslararası politik yapılar
güç dengesi teorisi, 147-154
yeteneklerin dağılımı, 123-125
değişme ve, 127
düzenleniş ilkesi, 112-118
sistem istikrarı, 201-204
sistemler teorisi, 112-125
sistemler teorisi, değerlendirilmesi, 154-161
teori inşa yöntemleri, 147-154
birimlerin karakteri, 118-123.
Ayrıca bkz. Anarşik sistemler ve yapılar; Ekonomik karşılıklı bağımlılık; Uluslararası işler; Askeri karşılıklı bağımlılık
- Uluslararasıası politik yapıarda eşgüdüm, 112-118
- Uluslararasıası politikanın devlet-merkezci tasarımı, 118-121
- Ulusların Zenginliği*, 96

- United States Steel, sistem ölçeğinde görevleri, 248
- Uzmanlaşma, hiyerarşik ve anarşik sistemlerde, 131-133
- Üç kutupluluk, birleşik Avrupa ve üç kutupluluğa kayma, 253-255
- Üçlü Antant, 207
- Üçlü İttifak, 210
- "Üstünlük-istikrar modeli", 22
- Vagts, Alfred, 231 dipnot
- Van Evera, Stephen, 158 dipnot, 256 dipnot
- Varşova Antlaşması Örgütü, 211
- Varşova Paktı, 213
- Veblen, Thorstein, 38-39, 82
- Vestfalya Antlaşması (Westphalia Treaty), 166
- Vietnam, 234-238, 243-244, 255, 257
- Vital, David, 228 dipnot
- Von Laue, Theodore H., 160
- Wallerstein, Immanuel, 51
- Waltz, Kenneth N., 63 dipnot, 176, 232, 254, 260
- Washington Donanma Silahlanması
Sınırlandırma Antlaşması, 217
- Watzlawick, Paul, 53 dipnot, 95, 99
- Weaver, Warren, 20
- Wehler, Hans-Ulrich, 36 dipnot
- Weltman, John J., 68 dipnot
- Whitehead, Alfred North, 28 dipnot
- Wiener, Norbert, 53 dipnot, 73-74
- Wight, Martin, 147, 148 dipnot
- Williams, William A., 40 dipnot, 41 dipnot
- Williamson, Oliver E., 172, 216
- Wilson, Başbakan, 108 dipnot, 110
- Wohlstetter, Albert, 227
- Wolff, Richard D., 40 dipnot
- Woods, Frederick Adams, 233
- Woytinsky, E. S., 198, 221 dipnot
- Woytinsky, W. S., 198, 221 dipnot
- Wright, Quincy, 233
- "Yabancı kuvvet kullanarak zorlama"
(compellence), 235
- Yahudiler
- Araplarla etkileşimi, 84
- Hitler'in yok etmesi, 130.
- Ayrıca bkz. İsrail*
- Yapı**
- etmenler olarak, 93
- anarşî ve hiyerarşî, yapının yegâne iki tipi olarak, 143-146
- davranışı olmayan ya da işlevin ortadan kaybolması, 42-45
- sebep ve sonuç ve, 96-98
- etkileri, belirlenmesi, 112
- kısıtlayıcı bir koşullar kümesi olarak, 93-94
- büyüklük ve, ekonomik etkileri, 170-171
- toplumsallaşma, rekabet ve, 96-98
- stratejiler ve, 135-140
- sistemler teorisinde, 93-98
- kavramın yararlığı, 88-89.
- Ayrıca bkz. Ekonomik karşılıklı bağımlılık; Askerî karşılıklı bağımlılık; Siyasal yapılar*
- Yasalar**
- tanımı, 7
- teori ve, 7-25
- Yeni Sömürgecilik, 39-47
- Yeteneklerin dağılımı
îç siyasal yapılarda, 105
- uluslararası politik yapılarda, 123-125
- devletleri sıralamak ve, 165
- en büyük yeteneğe sahip olanların üstlendikleri sorumluluk, 248.
- Ayrıca bkz. Ekonomik karşılıklı bağımlılık; Uluslararası işler; Askerî karşılıklı bağımlılık.*
- Yoksulluk, 175, 263-264
- Yugoslavya, ABD yardımı, 215
- Yunanistan, 213, 232
- Zenginliğin eşitsiz dağılımı, 30
- Zimmerman, William, 216